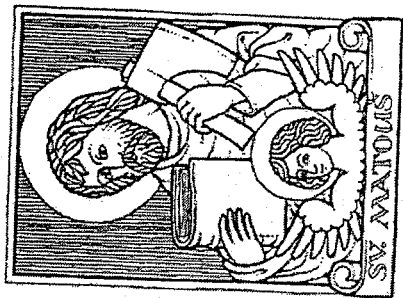

MATOUŠ

ČÍSLO 53

Prázdniny, dovolená 2008

Občasník farního společenství Fryšavy a Sněžného.

Školákům od prvňáčků po vysokoškoláky přejeme pěkné prázdniny. Poškolákům přejeme krásnou dovolenou nebo užitečnou rekreaci.

Vaši kněží
P. Pavel a Ladislav

Přehled nedělních bohoslužeb

Fryšava: 8:45 hod.
Sněžné: 10:30 hod.
Krásné:sobota..... 18:00 hod.

Většina lidí vůbec neví, jak je svět krásný a kolik nádhery je v nejmenších věcech, v květině, kamení, kůře stromu, či březovém lístku.

R.M.Rilke

Často se na něco díváme stokrát, než to poprvé doopravdy spatříme.
Ch. Morgenstern

DÍKY ZA KONEC ŠKOLNÍHO ROKU

Bože, jdeme ti poděkovat,
díky, že jsou tu prázdniny:
Díky, že jsi byl stále s námi
při všem učení.

Díky za celou naši školu,
díky za každý hezký den,
díky za vše, co před námi je
jako krásný sen.

Díky za naše krásné hory,
díky za naše rybníky,
díky za vonné louky, lesy,
čisté potoky.

Díky, že slunce bude svítit,
díky, že bude teple hřát,
díky, že her si užijeme,
co si budem přát.

Díky, že bude také pršet,
díky, že bude vítr vát.

Díky – přečtem si hezkou knížku,
budem chutě spát.

Díky za každé krásné ráno,
díky za každý krásný den.

Díky za všechny pěkné chvíle,
co si užijem.

Umění odpočívat je součástí umění pracovat.
John Steinbeck

RADOSTNÉ SLOVO PRAZDNINY

Všichni se potřebujeme trochu uvolnit z pracovního napětí, abychom se udrželi v dobré zdravotní kondici, v dobré duševní pohodě. Jako každý týden má neděle, tak každý rok má mít prázdniny a dovolenou. I Pán Ježíš s apoštoly si udělali dovolenou. V evangeliu svatého Marka čteme, že Pán řekl apoštolům: „Pojďme stranou a trochu si odpočínáme.“ (Mk 6,31).

Ovšem odpočinek v pohodě rozkvétá jen tam, kde je nezátížené svědomí. Kdyby někdo nevimíjak zpíval, ale měl špatné svědomí – nebyla by to radost. Kdyby někdo nevimíjak skákal, cestoval, tancoval, ale neměl přitom svou mysl v pohodě, nebyla by to radost. A kdyby někdo objevil nové země, ale ztratil při tom víru v Boha, v Dobro, nebyla by to radost.

Protože bez víry i největší vědec je malý vědec. Bez víry v nejvyšší Dobro, Pravdu, Krásu – i největší bohač je chudák.

A naopak, kdo má v srdci pevnou víru, ten má i důvěru v dobro, ten má i lásku a věrnost, ten je šťastný člověk.

Láska je základní potřeba ke šťastnému životu. Ale to je právě to: Kde tu lásku vzít?

Lidová píseň se ptá: „Lásko, Bože, lásko, kde ťa lidé berů?“ – Lidový pěvec zřejmě tušil, že láska není žádnou samozřejmostí, že si ji nemůžeme koupit ani vynutit, stejně jako radost.

Obojí je možné jen pěstovat jako květinu choulostivou, vyšlechtřovat vírou a rosit naději. Jen pod sluncem Boží lásky se jí daří.

Prázdniny, to je osvobození od náporu běžných starostí a povinností. Jednu povinnost si však křesťan ponechává vždy a všude: zachovávání Božích přikázání: „Láska bližnímu neubližuje“, říká svatý Pavel (Řím 13,10).

Strhávat ze stromů květy, to by bylo pustošení přírody. Je dobře, že roste hnutí ochránců přírody. Ale nejhorším projevem pustošení přírody je pustošení člověka.

„Prožijte svou svobodu radostně a ukázněně. Máte právo a možnost učinit ze svého života něco krásného,“ – říká mládeži Matka Tereza.

VYSVĚDČENÍ A SVĚDECTVÍ

Máme zkouškové období za sebou a tak vám mohu chutě citovat tenhle výrok:

„Zkoušky, to je něco děsného i pro ty, co jsou nejlíp připraveni. Ten největší hlupák může totiž vždycky položit víc otázek, než kolik jich může zodpovědět ten největší učenec.“

Takhle nectně se vyjádřil o zkouškách nikdo menší, než dvojnásobný doktor a profesor mezinárodního práva Otto Habsburk. Budiž tedy tento výrok řečen k úlevě těch studentů, kteří při zkouškách trochu pohořeli.

Teď je všude v módě, místo ústně zkoušet různými písemkami, testy. V Americe prý píše na konci roku i písemku z náboženství. Tuhle jsem o takové písemce četl. Otázka zněla: Napiš, co bys chtěl Pánu Bohu povědět, poradit, doporučit, vytknout.

Připomínek bylo dost:

Milý Bože proč jsi to nezařídil tak, aby rodiče měli věkem blíž ke svým dětem? Třeba by nám líp rozuměli a neřvali na nás tolik. (10 let)

Milý Bože, nemůžeš nějak víc kontrolovat presidenty, biskupy a diktátory? Někteří z nich nevědí, co dělají. (9 let)

Milý Bože, vím moc dobře, jak jsi to myslel s tím Goliášem. U nás ve třídě je velký kluk, kterej je taky takovej pitomec. (10 let)

Milý Ježíši, přijď už zpátky. Potřebujeme tě. A vezmi s sebou smysl pro humor. Budeš ho potřebovat. (11 let)

Učební předměty by měly mít trochu jinou zkušební náplň. Třeba tuto:

Čeština: Umíš už říci druhému dobré slovo, potěšit, povzbudit?

Občanská nauka: Umíš se už zajímat o potřeby druhého?

Dějepis: Umíš už vzít si poučení z chyb druhých a z chyb druhých? Umíš litovat a napravit?

Angličtina: Umíš si už přeložit Slovo Boží do své řeči, do svého života?

Fyzika: Umíš už rozeznat za přírodními zákony stvořitelskou ruku Boží?

Biologie: Umíš se radovat z krásy přírody?

Tělocvik: Umíš už zodpovědně pečovat o své zdraví?

Vidíte, přátelé. Tak nějak by asi vypadalo vysvědčení z náboženství. Ale nebude. Pro nás, křesťany, není rozhodující věc vysvědčení, ale svědčení.

Teď o prázdninách, a vlastně v celém životě máme o svém křesťanství svědčit svým dobrým životem.

JUBILEJNÍ ROK SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA

Jubilejní rok svatého Pavla budeme prožívat od 28. června 2008 do 29. června 2009. Přesné datum jeho narození sice není známo, ale obecně se klade mezi rok 5 až 10 po Kristu.

Slavení bude zahrnovat celou řadu událostí; od námětů z ekumenického hnutí, liturgie, modlitby, umění, historie, archeologie až k poutím.

Ústředním místem slavností v Římě bude basilika svatého Pavla za hradbami.

V naší diecézi bude zahájen Rok svatého Pavla mší svatou s otcem biskupem v neděli 29. června v 9.00 v katedrále sv. Petra a Pavla. Připravuje se také několik pastoračních aktivit Brněnské diecéze, které budou zaměřeny na prožívání Roku sv. Pavla: Po celý rok bude mezi farnostmi putovat socha svatého Pavla a připravuje se „pavlovská“ konference na téma: misie, evangelizace...

Petr Peňáz, VVZ

SŇATKY? POLOVINA SE JICH ROZPADNE.

Takhle křičí článek ve „*Vysocině*“. Kde je příčina, se článek příliš nezabývá. Jednu z příčin naznačuje jiný článek:

Otevřený dopis mému budoucímu manželovi

Ačkoliv dosud přesně nevím, kdo jsi, často na Tebe myslím. Jak asi právě žiješ? Záleží mi na tom, víš, protože způsob, jakým žiješ teď, určuje, jakým mužem se staneš... mužem, s kterým strávím svůj život.

Zřejmě z nějakých podivných důvodů nepřichází mužnost u mužů automaticky. Někteří stráví celý život tím, že se snaží dokázat svou mužnost sportem a rychlou jízdou a pohlavní aktivitou. Nám ženám se to zdá zvláštní, že chce někdo pohlavním stykem dokázat, že je muž. Pro nás je to jen důkaz, že dozrál do puberty a nepovažujeme to samo o sobě za velký úspěch. Stát se mužem je mnohem složitější proces.

Proč bych si měla chtít vzít někoho takového, kdo si chce vzít pannu, ale utrácí své mládí tím, že připravuje děvčata o panenství, aby dokázal svou mužnost? Není v mých očích „pravým mužem“ – je sobecký, nezralý kluk hnaný nejistotou, ne láskou a takový mě nezajímá.

Chci od Tebe víc. Chci, abys respektoval svoji sexualitu tak, jako já respektuji mou. Chci, abys byl opravdový, vytvořený muž, ne slaboch, který používá ženy k tomu, aby zakryl svou nejistotu. Možná, že je „dobrý“ v posteli, ale v lásce nestojí za nic.

Chci, aby ses opravdu učil milovat. Učit se milovat, znamená učít se dát druhého na první místo. Sukničkáři nejde v první řadě o dobro druhého. Zneužije děvče tím, že je vystavuje nebezpečí nákazy ošklivými chorobami, nechtěným těhotenstvím.

Chci, aby ses naučil sebeovládání. Je mi to velmi důležité. Nechci si vzít muže, který se nedokáže ovládat. Takoví muži jsou špatnými manžely. Ten, kdo neumí říci v sexu „ne“, to ve čtyřiceti nebude umět o nic lépe než v osmnácti. To nechci. Co by to bylo za manželství, kdybych Tě nemohla s důvěrou pustit ani na služební cestu?

Dokážu odpustit chyby v Tvé minulosti. Záleží mi však na Tvé budoucnosti, která začíná dneškem.

Chci, abys byl opravdovým mužem, který získal schopnost ovládnutí, zralost a velkorysost, které čekání přináší. Udělám z Tebe lepšího manžela a lepšího otce. To je pro mne „sexy“.

Sexualita bude našim vzájemným darem, naší vlastní „řečí“.

Děkuji, že na mne čekáš. Slibuji Ti, že toho nebudeš litovat.

(CCL Family Foundations)

ÚŽASNÝ STVORITEL

Snad denně dáváme Bohu jméno: Stvořitel nebe i země. Ale zvláštního si při tom nic moc nemyslíme.

Dnešní přírodovědci umějí nahlédnout, jak je to Boží tvoření úžasné dílo. Poslechněme si, jak je náš svět podivuhodně „vyroben“.

Americký fyzik Michio Kaku upozorňuje na zvláštní okolnosti, které umožnily vznik života.

Když jsem chodil do školy, pronesla naše učitelka poznámku, na kterou nikdy nezapomenu: „Bůh tolik miloval Zemi, že ji umístil na správné místo vedle Slunce.“

Měla pravdu. Kdyby byl Bůh umístil Zemi daleko od Slunce, její oceány by zamrzly. Kdyby ji naopak umístil blízko, vypařily by se. Pro naši učitelku z toho vyplynulo nejen to, že Bůh musí existovat, ale i to, že byl laskavý a milující, neboť Zemi položil na to nejlepší místo v okolí Slunce. Hluboce to na mě zapůsobilo.

Sluneční energie

Vědci říkají, že Země žije v „obyvatelné zóně“, dostatečně daleko od Slunce, aby na ni mohla být tekutá voda, „universální rozpouštědlo“ umožňující vznik chemických sloučenin nutných pro život. Kdyby byla Země od Slunce o něco dál, stala by se z ní planeta podobná Marsu, pokrytá „zmrzlou pouští“. Vzhledem k nízkým teplotám by byl její povrch nevládný a pustý, voda i oxid uhličitý by na něm zamrzly. I pod povrchem Marsu dnes nacházíme permafrost, věčně zmrzlou vrstvu vody.

Kdyby Země naopak obíhala Slunci blíž, pak by se z ní nejspíš stala planeta podobná Venuši. Ta má podobnou velikost, ale panuje na ní skleníkový efekt. Jelikož se nachází příliš blízko Slunci a její atmosféra obsahuje velké množství oxidu uhličitého, energie slunečního záření je na ní uvězněna. Následkem toho je Venuše nejžhavější planetou v naší sluneční soustavě, její teplota vystupuje až na 500 stupňů Celsia. Prší tam kyselina sirová, atmosférický tlak je stokrát vyšší než na Zemi.

Správně velký Měsíc

Pokud by vědci analyzovali výrok mé učitelky ze základní školy, řekli by, že její tvrzení je příkladem takzvaného antropického principu, podle něhož jsou přírodní zákony uzpůsobeny tak, aby dovolily rozvinutí života a inteligence.

Vášnivě se debatuje o tom, zda zákony přírody vznikly náhodou, anebo něčím záměrem. Pozorujeme kolem sebe opravdu velké množství různých „náhod“, které umožňují život a vědomí. Pro někoho je to důkazem Boží existence, další prohlašují, že vše je jen výsledkem šťastné shody okolností.

Které šťastné okolnosti tedy umožňují existenci života na Zemi? Nejenže žijeme v obyvatelné zóně ve vztahu ke Slunci, ale také v řadě dalších příznivých zón. Náš Měsíc má právě tu správnou velikost, aby stabilizoval sklon zemské osy. Kdyby byl výrazně menší, pak by se výchylinky rotační osy během stovek milionů let postupně sčítaly. Země by se katastrofálně kolébala a její klima by se drasticky měnilo, takže život by byl prakticky nemožný.

Náš Měsíc má našťást tu „správnou“ velikost a jeho stabilizující vliv podobným katastrofám zabraňuje.

„Bez přítomnosti Měsíce by nebyly měsíční paprsky, kalendářní měsíce, program Apollo, ubylo by poezie a každá noc by byla temná a ponurá. Bez Měsíce by nejspíš Zemi nekrásili žádní ptáci, sekvoje, velryby, trilobiti ani jiné pokročilé formy života.“

Planetární čistič asteroidů

Počítačový obraz sluneční soustavy též ukazuje, že pro život na Zemi je velmi příznivá přítomnost planety Jupiter, poněvadž její mohutná gravitace pomáhá čistit vnitřní prostor od asteroidů. Trvalo téměř miliardu let, než byla sluneční soustava „vyčištěna“ od asteroidů a komet. Kdyby byl Jupiter podstatně menší a jeho gravitace výrazně slabší, naše sluneční soustava by byla stále ještě plná asteroidů bránících životu na Zemi, neboť by často padaly do oceánů či na pevniny. Takže Jupiter má přesně tu správnou velikost.

Žijeme také v obyvatelné zóně, pokud jde o hmotnosti planet. A kdyby Země byla o něco menší, gravitace by zeslábla a neudržela by v zemské atmosféře kyslík. Pokud by její hmotnost byla naopak příliš velká, zůstaly by na ní prvotní jedovaté plyny, pro život smrtelné.

Země má tu „správnou“ hmotnost, aby chemické složení její atmosféry bylo příznivé pro život.

A žijeme ve vhodné zóně i pokud jde o dráhy ostatních planet. Je pozoruhodné, že jejich oběžné dráhy jsou téměř kruhové. Ke srážkám těles ve sluneční soustavě tudíž dochází jen zřídka. Země se nedostává do blízkosti obřích plynových planet a její oběžná dráha proto není příliš narušována. A to je další okolnost příznivá pro život, který potřebuje stovky milionů let stabilního vývoje.

Ale Země se nachází i v obyvatelné zóně naší galaxie, zhruba ve dvou třetinách vzdálenosti od centra k jejímu okraji. Kdyby sluneční soustava ležela blíž středu galaxie, kde se skrývá mohutná černá díra, množství dopadajícího záření by život znemožnilo. Pokud naopak by Země ležela příliš daleko, neobsahovala by dostatek těžkých prvků nutných pro život.

Země má právě to „správné“ množství oceánů, obsahu kyslíku, tepelné izolace, vhodný sklon rotační osy a další faktory umožňující vznik inteligentního života.

Kdyby jen jedna jediná podmínka nebyla se značnou přesností splněna, neexistovali bychom a nemohli bychom o těchto otázkách diskutovat.

Byla Země umístěna do průsečíku všech těchto obyvatelných zón protože ji Bůh miloval?

Knihu Miokaku v českém překladu pod názvem Paralelní světy vydalo nakladatelství Argo.

Závěr:

Máme zač děkovat našemu tvůrci:

„Pane, náš Bože, jsi hoden, abys přijal slávu a čest i moc,

protože jsi stvořil všechno, z tvé vůle to povstalo a bylo stvořeno.“

(Zj. 4,11)

ROZHOVORY S DĚDEČKEM

Nedávno zemřel herec Národního divadla Radovan Lukavský. Jeho vnučka Klára zachytila rozhovory s ním v roztomilé knížce. Poslechněte si kousek jeho vyprávění.

Dědo, čím tě chtěl tatínek mít?

Když došlo v rozhovoru na tohle téma, tak tatínek říkal: Bud', čím chceš, třeba zlodějem, ale žít se budeš poctivě! To si pamatuj! Tenhle paradox jsem od něj slyšel několikrát. Hlavně mu šlo o to, abych se živil poctivě. A vůbec nic mi neurčoval, nikam mě nedirigoval.

Byl jsi někdy pyšný?

Pyšný? Na vás s Martinem jsem občas pyšný. Ale takhle ti to řeknu – protože se ptáš, jestli jsem byl pyšný na sebe – já nikdy nejsem sebejistý, když jdu na jeviště, víš.

Vim.

Když jdu na jeviště, modlím se k Duchu Svatému, aby mi pomohl, aby to bylo k dobrému, abych splnil ten úkol, který mám, co nejlip.

To by mě nenapadlo – že se herec modlí za scénou.

Tak vidíš. A to nejsem sám. Kolikrát jsem viděl – i za dob minulých – některé kolegyně, jak se v tom přitmi za jevištěm tiše soustředí, a než vejdou na scénu, tak se pokřižují. Ale ještě k té pyše. Později jsem si uvědomil, že není dobré, abych se pořád modlil jen za to, aby se mi všechno dobře povedlo. Takže od určité doby jsem připojil něco v tom smyslu: Bože, pokud by mi hrozilo, že bych zpychnul, tak mě nechej v něčem propadnout.

Stalo se to?

To víš, že jo. Třeba v maličkosti, ale stalo se.

A jaký je největší průšvih, co jsi udělal na scéně?

Ne, že by člověk něco zásadně „zvorál“. Ale nejhorší je, když ti vypadne text. Máš okno nebo palmu, jak se říká. Okolo pomalu rostou palmy, tiše. Nic se neděje. Tak to jsem měl třeba i v Hamletovi. A to jsem hrál snad sedmdesátou reprízu, ale je to marné, to se stane. Začal jsem ten známý monolog Být nebo nebýt, šel jsem na předscénu a najednou jsem nevěděl, jak dál. A nápověda je v portále, to bylo kus za mnou, opravdu kus. Tak jsem pozdvihl hlavu a s takovým jakože přemýšlivým výrazem jsem couval pomalu, pomalu... Až jsem konečně docouval na úroveň portálu. Teď jsem tam tak kouk, no – a představ si, ten nápověda tam seděl, místo do textu se díval na mě a udělal takové gesto, jako že se mu to obrovsky líbí, jakou dělám krásnou dramatickou pomlku. Takže jsem se namíchnul, rozumíš, a protože jsem věděl, o čem mám mluvit, tak jsem to začal říkat vlastními slovy. Improvizoval jsem. A ten nápověda, když viděl, co

mluvím, tak se strašně vyděsil, začal listovat, a než to našel, já už jsem se nějak toho původního textu chytil. Pak jsem šel z jeviště a on mi říkal: Já jsem si myslel, že je to takovej váš nápad, že jste tam prostě vyklenul dramatickou pauzu, a to napětí jste vytvořil... No, tak se mi omlouval.

Jak to vlastně člověk udělá, aby si ten text pamatoval? Když hraješ třeba čtyři pět různých představení?

Ráno, jakmile se probudím hned si vzpomenu, co mám večer za představení, a už si ten text začnu říkat. Ležím a opakují si celou roli. I přes den, třeba jdu někam pěšky, jedu metrem, tak si opakuju. Cestou do divadla, před představením, celé si to řeknu. Já ti povím, už to s tou pamětí není jako dřív, musím o ni opravdu pečovat. Ale víceméně jsou to zvyky, které jsem si vypěstoval celoživotně, dělával jsem to takhle vždycky. Protože paměť je jako sval, víš. Je potřeba ji cvičit. Když je v ustavičném tréninku, vlastně už od mládí, tak – díky Bohu – taky něco vydrží.

Ty jsi mluvil o tom, že se modlíš, než jdeš na jeviště. Říkala jsem si už několikrát, že bych se tě ráda zeptala – jak se vůbec modlíš?

Jak se modlím? Normálně. Mluvíím s Bohem, povidám si s ním. A co mi poslední dobou přijde strašně důležité, to je uvědomit si, že Bůh je otec, že je to tatínek. Ne nějaký soudce, který dává jen pozor, jestli plníš všechna přikázání, a jak ne, hned tě ztrestá. Je to tatínek. Se vším za ním můžeš přijít. Já jsem kdysi o něčem mluvil u zpovědi a říkal jsem: Tak to už jsou takové maličkosti, se kterými si nedovolím Pána Boha obtěžovat. A ten zpovědník mi řekl: Ale prosím vás – obtěžovat? Copak když jste byl malý kluk a něco jste potřeboval, tak jste někdy váhal, jestli máte tátu nebo mámu o to poprosit? Říkal jste si, že je tím nebudete obtěžovat? Ne. No a s Bohem je to přesně tak....

Věřím tomu, že má svůj význam, když člověk do každého dne vstoupí ve jménu Otce i Syna i Ducha Svateho. Při ranní modlitbě vždycky děkuji za dar života, za nový den, pak se modlím: Dej nám všem dobrý den – a vyjmenuju celou rodinu. Vyzývám Ducha Svateho, prosím ho za dar osvětlení pro nás všechny. Matku Boží prosím o pomoc ve všech nesnázích. A taky naše anděly a patrony. Přítom ti můžu říct, že poslední dobou – snad je to i tím věkem – zažívám čím dál víc pocit obrovského rodinného společenství všech těch našich patronů, kteří nás chrání a obklopují. Všech živých i mrtvých, všech

příbuzných, za které se modlíme... Já to zažívám opravdu silně a je mi najednou na světě líp.

Možná právě to se myslí v Krédu, když se říká „věřím ve společenství svatých“ . A modlíš se někdy třeba růženec?

Já mívám růženec v kapse. Když ho nahmátnu, tak se modlím. Třeba v tramvaji.

To jsem vůbec netušila, že se modlíš růženec – a v tramvaji...
Říkám si – každéj desátek dobřej, ne?

Z Knihy Kláry Lukavské Rozhovory s dědečkem,
kterou vydalo Karmelitánské nakladatelství,
pro časopis Nezbeda upravila Martina Jandlová

BOŽÍ MOBIL STÁLE NA PŘÍJMU

„Modlite se ráno?“ zeptal jsem se děti v kostele. Holčička, tak druhačka, odpověděla: „Ne, my ráno nemáme čas.“

Bůh na lidi čas má! A to kdykoliv. Nikdy neříká: „Počkej, teď nemám čas.“ On je vždy k dispozici. To je nádherná. Dokonce čeká, kdy si toho všimneme a chvíli u něj zastavíme.

Boží mobil je stále na příjmu, nikdy se neozve hlasová schránka, nikdy nemá obsazeno, nikdy není mimo dosah vln, nikdy nemá vybitou baterii, a navíc komunikace je zcela zdarma, vlastně – třeba jen chvíli našeho ZASTAVENÍ. Ano, chceme-li se setkat s Bohem, záleží na nás, zda dokážeme být „na příjmu“.

Chceš se naučit modlit? Rád bys prožíval, že k tobě Bůh hovoří? Modlit se naučí ten, kdo si udělá na Ježíše čas. Často jako když ve smluvenou hodinu pravidelně někomu zavoláš a popovídáš si s ním. Proto je důležité zvyknout si každý den na krátkou ranní a večerní modlitbu. (Třeba ráno při oblékání a večer při svlékání.) Prožívaná nedělní bohoslužba je samozřejmějším a velmi užitečným jsou krátké modlitební sms-ky během dne (tzv. střelné modlitby).

P. Jenda Balík